

Előfizetési árak:

ostán vagy háshoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyílttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 18.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Művészet a vidéken.

Debreczen, okt 20.

A napokban Berlinben vette telt fel az az eszme, hogy van-e szükség művészeti akadémiákra. Bár nagyon érdekes jelenség, hogy a leghíresebb művészek meginterwiewoltatván, tulnyomó részben egy nyilatkoztak, hogy az ugynevezett akadémiák a művészet szempontjából károsak, mégsem a művészek véleménye az, mely bennünket e tárgyban közelebről érdekel, hanem az a körülmény, hogy felmerülhetett az a kérdés, hogy szükség van-e a művészeti akadémiákra. Mert e kérdésnek felszínre kerüléséből azt kell következtetnünk, hogy a művészet az akadémiákban nem jár a helyes uton s hogy az akadémiák nem teljesítik azt a feladatot, melyre hivatják, hogy a rendszer, melyet megállapítottak, hibás.

Az ugynevezett akadémiai festők, kik állami ösztöndíjjal segítve, kiváló szorgalommal adták magukat az akadémia szabályai elsajá-

titására, az évek elmultával legtöbbnyire az ismeretlenség homályába merülnek s mint egyik kitűnő mester elmésen kifejezte, az állami ösztöndíjakkal jutalmazottak műveit évek mulva, tanulmányaik befejezése után, rendszeresen utasítják vissza az állami védnökség alatt álló kiállításokról. Az ilyen visszautasított emberekből lesznek a művészet proletárjai, a legszerencsétlenebb halandók a földkerekségén.

A művészet egyedüli biztos ősforrása a természet s maguk a hírneves akadémiák tanárai ajánlják, hogy vessük el a chablonokat, melyek csak arra valók, hogy lenyűgözzék a szellemet s hogy eltérítsék a kezdőt a helyes utról s megzavarják gondolkozását.

Tehát oda jutottunk, a hová az utóbbi századok nagy elméi a tudomány és művészet nagy kérdéseiben benennünket utasítottak: az örök természethez.

Magyarország művészei már régen megértették azt az örök igaz-

ságot s egy tekintélyes sereg már évek óta követi annak utmutatóit s kiszabadítva magát a központ lenyűgöző befolyása alól, sokan a vidékre huzódtak, hogy a természethez közelebb legyenek, hogy szabadon, minden chablonszerűségtől menten, egyedül csak ideáljaiknak élhessenek. A nagybányaiakat értem és a szolnokiakat és a szegedieket, s reményem van arra, hogy nemsokára debreczeniekről is beszélhetünk.

Szóval, az akadémiák elleni visszahatás természetes következményét képezi, hogy a központ mindent absorbeáló hatását művészeti kérdésekben is felváltja a vidéki élet frissesége, természetes elevensége. A vidéki művészeti mozgalmakra legnagyobb befolyással vannak, mint azt az utóbbi időben tapasztalhattuk, a vándorkiállítások.

Azok a vidéki képművészeti Társulat égisze alatt az elmúlt évben az ország különböző pontjain rendez-

TÁRCZA

Bűn és bűnhődés.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Irta: Szini Péter.

Mikor én is a falusi iskolába jártam, hogy szeretett tanítónktól elsajátítsam azon ismereteket, melyek alapját képezik a magasabb fokú tudományoknak, a legesintalanabb, legrakonzátlanabb fiú volt osztályunkban Kerekes Józsi, a gazdag Kerekes András fia.

Nem fogott azon sem szép szó, sem pirongatás. Mint a tanító ur többször kijelentette, véreben volt a roszt. Mukaacs engedetlen, vásott gyerkőcz volt, ki többször vakmerően szállott szembe még a tanító urral is, mikor az jóakarattal figyelmeztette a rendre, tisztességre, jómagaviseletre.

A jó intésnek rendesen annyi lett a haszna, hogy a szülői háznál roszt nevelésben részesült gyermek elmosolyodott rajta s az intés hatása alatt bizonyára újabb csinyen törte fejét.

Mert sok gonoszsgát elkövetett a faluban. Különösen a szomszédjukban lakó boltoszsídó volt czélpontja gonoszul kieszt tréfáinak. Az még semmi se volt, hogy a czukrot ellopkodta tőle, hanem egy ízben — a sátoros ünnep alkalmával — még a sátrat is rádöntötte a szegény Áronra, ki jajveszékelve mászott ki a gyékényhalmaz

közül, azt vélvén, hogy legalább is földindulás van.

Mikor Kerekes András uram, a Józsi gyerek édes apja, értesült az effele elkövetett csinyek felől, nagyot kacagott rajta. Megsimogatta az egyetlen fia borzas fejét és szemtől-szembe dicsérte meg, ezt mondván:

— Ember lesz belőled, fiam! Ne is engedj a nyakadra ülni senkit! Nem vagy te utolsó nemzetből való! Marad neked annyi, hogy nem szorulsz senkire egy fia krajezárért sem!

Az ilyen apai tanács aztán nem hullott kősziklás talajra, hanem megtermékenyült a Józsi gyerek szívében, mint az elvetett mag a jól elkészített földben.

Különben az apja maga sem volt valami szeretetreméltó ember. Nem igen dicskedhetett a faluban sok jó baráttal, mert durva, faragatlan, fenhéjázó, gőgös ember volt, ki nem szeretett segíteni senkin, még a szegény koldust is kikergette udvaráról. Sok galibát csinált a rátorúságával mindenütt. Bizony még a tisztelendő urat is uem egyszer megbosszantotta az egyháztanácsi gyűléseken, hol mindennek ellene mondott. Semmit sem akart úgy, mint a többiek.

Kerekes András uram jó módu gazda volt. Szép házban lakott közel a templomhoz; a határban vagy husz hold jó minőségű földet szántogatott. Talán azért is hitte úgy el magát, hogy lakostársai köszöntését

is csak úgy foghegyről fogadta!... Volt is pénze bőven mindig, mert nem volt nagy kiadása. Egyetlen gyermeke volt, a Józsi, kit majomszeretettel szeretett.

Mikor a kedvelt Józsi elérte az iskolaköteles kort, lett nagy sírás-rívás a háznál. Kerekesné óbégatott, hogy most már mire kell jutni az ő kedves egyetlenének. Hogy fogja azt a rektor gyilkolni! Ő egy ágszállal sem érintette soha, más meg majd kegyetlenül elveri!

Meg is hagyta férjének hogy menjen, kísérje fel a fiút és mondja meg annak a rektornak, hogy de bizony az ő kedves gyermekét meg ne merészelje fenyeíteni, mert nem szokott az a vesszőzéshez.

— Jó, jó! — mondta Kerekes. — Csak ne óbégass, hát felkísérem! Majd beszélék én a tanítóval. Magam sem szeretném, ha megverné a gyermekemet.

A Józsi gyerek, ki eddig a legrakonzátlanabbul vilézkedett az utcán a többi iskoláti gyerekekkel, hallotta a szerető anya mélységes aggodalmát és bizony maga is kétségbeesetten gondolt az iskolára. Kinzó gyanánt tűnt fel előtte a tanító, börtönkép az iskola. Meg is volt széppenve nagyon, midőn édes apja kísérete mellett felment az iskolába. Egy szót se tudott a tanító ur kérdésére felelni, csak szíjogott s úgy reszkett, mintha a hideg laz gyötörne.

Bejött a Józsi közénk megrakott tarisznyával s a tanító ur beültette az első padba. A nagy tarisznya ott esüggött nya-

Legjobb,
 legüditőbb és
 legolesőbb a

Szolyvai ásványos gyógyvíz.

Kiváló gyógyhatás
 gyomor-, torok-, tüdő-,
 vese-, hólyag- és
 köszvénybajok esetén.

Borral vegyítve a legkitünőbb asztali víz.

Kapható minden fűszerüzletben, vendéglőben.

tek, rendkívül előnyös befolyással voltak a magyar művészet népszerűsítésére, az általános izlés niveaujának emelésére.

Minden egyes képkiállítás egy hódító hadjárat, mely a vidéket a magyar művészet számára nyeri meg. Minél több képzőművészeti kiállítás lesz a vidéken, annál közvetlenebb lesz az érintkezés a magyar társadalom és a művészet között, melyről eddig még nem beszélhettünk, mert ez érintkezést eddig csupán az illusztrált lapok halvány reprodukciói közvetítették s tudjuk, hogy e közvetítésnek nagyon csekély eredménye lett s nagy művészeinkről rendszerint csak akkor vettünk tudomást, midőn a külföldön hírnévre tettek szert s haza jöttek külföldön nyert babéjaikat nekünk megmutatni és bennünket, valljuk meg, megszégyeníteni.

Ez előzményeket szükségesnek tartottuk előadni azon incidensből, hogy néhány jeles magyar művész, kikhez városunknak ösmert nevű művészei esatlakoznak, azt a dicséretreméltó elhatározást vették fogadatulba, hogy Debreczenben előkelő művészek alkotásaiból képkiállítást rendeznek olyan mértékben, mint a melyet legutóbb Miskolcra és Szegeden produkáltak.

Ez elhatározás méltó arra, hogy kivitelét tőlünk telhetőleg előmozdítsuk s kedves kötelességet vélünk teljesíthetni, midőn ez eszmét váro-

sunk intelligens közönségének partfogásába s Debreczen város tanácsának jóakaratu támogatásába ajánljuk. Az esztetikus műveltség fejlesztése elsőrangú nemzeti érdek s ennek előmozdítása kötelessége mindenkinek, ki a magyar kultúra terjedését és intenzívitasának fejlődését óhajtja. És ha a kiállítás eredményes leendő, a miben nem kételkedünk, nincs messze azon másik elhatározás, hogy városunkban egy oly vidéki művésztelep létesítsék, mint a milyen a sokkal kisebb Szolnokon már a megvalósulás stádiumába jutott.

A művészet decentralizációja Magyarországon a művészet megteremtését jelenti a vidéken s ki ne lelkesednék e szép és nagy gondolat megvalósításáért? Városunkban nem ez az első képkiállítás s reméljük, hogy ez új korszakát fogja megnyitni egy hosszú sorozatnak, mely művészi életet fog nálunk is teremteni.

Kivánjuk, hogy az az egészséges magyar levegő, mely már sok művészt inspirált, t. i. a Hortobágy poézisa, legközelebb egy egész sereg debreczeni művészt lelkesítsen. Közelebről pedig felhívjuk minden szépért és jóért lelkesedni tudó közönségünket, hogy a kiállítást, melynek programja már elkészült, teljes erővel támogatni s ez által ez új művészi kezdeményezés sikerét előmozdítani törekedjék. Mert általánosan ismert

igazság az, hogy az az igazán művelt társadalom, melynek a művészet mindennapi életszükségletét képezi.

F.

Az országgyűlési szabadelvű párt vasárnap, e hó 21-én esti 7 órakor tartja legközelebbi értekezletét. Az értekezlet tárgyai lesznek: a dohánykertészekre és az erdőmunkásokra vonatkozó törvényjavaslatok és az a négy vicinális vasuti előterjesztés, a melyekről a képviselőház közlekedésügyi bizottsága tegnap tett a Háznak jelentést.

A betegpénztárak reformja. Az országos orvosszövetség három évi fennállása óta számos esetben tanujelét adta annak a törekvésnek, melylyel az orvosi kar működését az orvoslás s a közegészségügy terén minél sikeresebbé kívánja tenni. Most is a betegpénztárak reformálását tűzte ki célul s terjedelmes memorandumot készített, melyet dr. Kéty Károly egyet. tanár, dr. Hochhalt kórházi főorvos, dr. Adler Zsigmond s dr. Flesch orvosokból álló küldöttség tegnap délután nyújtott át Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternek. A memorandum a betegpénztárak reformját sürgeti s azt kívánja, hogy a törvényhozás szervezzen egy hatóságot, mely a pénztárak ügymenetét felülvizsgálja, zárószámadásait ellenőrizzé, hogy egyes pénztárak inhumánus rendelkezéseiket változtassák meg s bárha ez nagyobb anyagi megterheléssel is jár, mégis életbe léptetendő, nemcsak emberbaráti szempontból, de a szociálpolitika szempontjából is. Az orvosszövetség a belügyi s az igazságügyi miniszternek is átadja a memorandumot.

kában, mert félt letenni, hogy a gondos anya által bepakkolt sok ennivalót ellopkodják tőle. Kerekésné meg akarta mutatni, mi minden kitelik a házatól. Ugy ellátta kedves fiát, mintha egy hétig lenne távol tőle. Volt abban a vászontarisznyában egy nagy darab turós kalács, lekváros rétes, alma, dió, aszalt szilva, egy jó darab paprikás szalonna, meg tudná a jó ég, mi minden. Mi, szegényebb sorsuak, megalázódva néztük a gazdag fiu duzzadó tarisznáját. Nekünk nem felt oly sokfélére, de ha felt volna is, nem adott édes anyánk. Azt mondta, ha kenyeret kértünk: „Minek az iskolába kenyér? Az iskolába tanulni jártok, nem enni! Egyetek itthon s nem haltok meg éhen, míg előkerültök!”

Nemsokára irigyelt személyiség lett a mi iskolánkban Kerekés Jóska. Észrevettük, hogy még a tanító ur is szebben bánik vele, mint a többiekkel. Nagy András, a szegény özvegyasszony fiát, még meg is paléázta néha, de Kerekés Jóskához soha sem nyult. Hiába! Volt oka tartani a gögös Kerekés Andrásról! Akkor még nem olyan volt a tanítók helyzete, mint most. A papok kegyétől függött, hogy megmaradjon, vagy kicsapattassék hivatalából. Ez a kellemetlen eset pedig hamar bekövetkezhetett ám. Csak be kellett panaszolni a vizitáció (egyházlátogatóság) előtt valamelyik zsiroshaju haragosának s rögtön „raborították a vizes lepedőt”.

A mi jóindulatú, becsületes tanítónk is ettől tarthatott, azért becézte annyira a rozserkölesű Kerekés Józsi.

Pedig a csintalan fiu hálátlansággal fizette vissza a jóindulatot. Mikor belátta, hogy a tanító még sem oly gyilkos természetű, minőnek anyja lerajzolta előtte; hogy nem szokta az leharapni sem fülét, sem orrát az iskolás gyerekeknek, sem késsel nem hasogatja le a bőrét, mindjárt kitört rajta a gonosz természet.

Epen egy jámbor izraelita fiu mellé

került a psdban, ki aztán ezéltáblája lett gonosz inceselkedéseinek. A szegény fiu többször sirva futott haza, mert az elkényeztetett gyerkőc minden ok nélkül földhöz verte, megöklözte, sőt egyizben még hajtincsét is lenyiszálta pirosnyelű bicskájával.

Sok kellemetlensége volt miatta a tanítónak, de hát nem tudott vele mit tenni. Megbántani nem volt bátorsága s ha megizente Kerekés Andrásnak, hogy minő gonosz dolgot követett el a fia, a büszke paraszt felkaczagott:

— Hehehe! Jól tette!... Hiszen csak egy zsidókölyök!... Mind meg kellene ölni a zsidót!...

Egy nyári délután épen az iskolából mentünk hazafelé. A tanító ur szépen rendbe állított bennünket az udvaron. Meghagyta, hogy az utczán köszönjünk mindenkinek, otthon is köszöntsük szülőinket és ezután elboesátott.

Mikor leértünk az utczára, épen akkor jött a mezőről hazafelé a gazdag Kerekés András. Gereblye volt a vállán és széles vászonkötyűje fel volt akasztva nadrága mellé.

— Szerencsés jó napot kívánok! — köszöntöttük illedelemmel.

— Adjon Isten nektek is! — fogadta nagy büszkén. — No már hazafelé jöttök az iskolából? Hiszen még taníthatna a tanító, mert a csürhe sem jó hazafelé!... Hol van az az én fiam?... Hol vagy Jóska?

Jóska a sor közepéből dugta elő a puffók arcját.

— Gyere csak elő. Mit parádézol ott? Ugy sem lesz te belőled katona, mert ha az Isten életemnek kedvez, kiváltalak!

Jóska kilépett a sorból s odafutott apjához, ki kötőjéből egy szép fürjet húzott elő.

— No nézd csak! Hoztam neked egy madarat. De aztán el ne bocsásd!

Tánczolt, tapsolt örömeiben a Jóska gyerek és a szegény fürjet odaszoritotta a két kezébe, hogy csak feje látszott ki az ártatlan teremtésnek.

Fél óra sem telt bele, hogy hazamentünk az iskolából, már a Jóska gyerek ott volt az utca közepén. Hangos kiáltással hívta elő a gonoszágban részes társait.

— Gyertek! gyertek! Itt a madár!... Nézzétek csak, hogy repül!

Azzal eleresztette a kezében tartott fürjet. Szegény madár azt, hitte, hogy most már megnyit előtte a szabadulás útja. Örömmel repült fel a magasba, a meddig a vásott fiu által tartott hosszú fonál eresztette.

Mikor már jó magasra felrepült, a gonosz fiu megrántotta a madzagot, mely a madár lábához volt kötve és a szegény kis fürj lezuhant a magasból az utca görgöngyei közé s keserves csicsergéssel vergődött ottan.

Nagy hahota követte a szegény madár leesését. A gyermekcsereg oda futott hozzá, hesegette a földön vergődő szegény fürjet, mely kétségbeesetten igyekezett menekülni gyíkosa elől.

Kerekés András a kapuban nézte fia játékát. Nagyokat nevetett ő is, midőn a szegény madár lehullott a földre. Volt is neki ahhoz esze, hogy fel tudta volna fogni, mily lelketlenség, mily nagy gonoszág úgy kegyetlenkedni az ártatlan, haszonhajtó kis madárral!

Tizszer-huzszor felröpítette Jóska a fürjet s ugyanannyiszor rántotta vissza a földre. A boldogtalan kis jószág pihegve vergődött kezei között. Kérlelőleg csiripolt felé, mintha mondani akarná: „Bocsáss el, jó fiu, ne kinozz tovább! Hiszen én nem bántottalak téged!”

Eszében sem volt a vadindulatú fiúnak, hogy elboesássa, sőt még gonoszabb tervet eszelt ki.

Meguntta már a madár fölrepítését.

A trónörökös házassága.

Debreczen, okt. 20.

A képviselőház igazságügyi bizottságában a közjogi ellenzék néhány tagja azzal tetszeleg választóinak, hogy a trónörökös házasságának a magyar közjog elveivel való ellenkezését vitatja. Nem szólunk arról, hogy mily politikai tapintatlanságot követtek el a jó urak, ennek az egész országban közmegelegedésre megoldott kérdésnek élére állításával, hiszen közjogi kérdésekben az érzékenykedéseknek helye nincsen, de azt nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy a törvényjavaslatot a magyar államjog szempontjából kifogásolják azon alapon, mert a trónöröklés rendjét ugynevezett Hausgesetz által megzavarni nem lehet.

A magyar trónöröklés rendjét törvény állapítja meg. Arról van szó, hogy e törvényt az uralkodóházakban és így a mi uralkodóházunkban is érvényben lévő s az egyenjogúságon alapuló házassági szabályok respektálásával, törvény útján kívánjuk módosítani. Módosítani kívánjuk pedig oly tekintetekből, melyeket minden épérzésű ember magára nézve kötelezőknek ismer el, mert e tekintetek a szív belsejéből fakadnak.

Hogy az ellenzék néhány tagja e törvényjavaslat ellenzéséből politikai tőkét akar kovácsolni, azt választási jelszól akarja felhasználni, ez eljárás a leghatározottabban kárhoytatandó. Ferencz Ferdinánd trónörökös a legjobb iudulattal viseltetik a magyar nemzet iránt s ezen rokonszenvének már több ízben kifejezést adott. A trónörökös és a nemzet közötti jó viszony bensőségét lazítják azok, kik a trónörökös házassá-

gára vonatkozó, már békésen és közmegelegedésre elintézett ügyet újra aktuálissá kívánják tenni s politikai vita anyagául felhasználni s úgy véljük, hogy nem tesznek jó szolgálatot a nemzetnek.

Vajjon van-e bármely közjogi sérelem, van-e alkotmányunknak a legkisebb hátrányára azon törvényjavaslat, mely szentesíteni akarja azon helyzetet, melyet egy ideális felfogású s szíve nemes érzelmét követő fiatal királyfi teremtett a maga boldogságára s az ország népeinek teljes megelegedésére. Bizony nincsen ennek a kérdésnek a magyar alkotmány sérelméhez semmi köze s hibás alapon áll az a felfogás, mely ezt a házasságot, mint fait accompli, nem akarja beilleszteni közjogunk keretébe, egyszerűen a békét akarja megzavarni, azt a békét, mely az eddig Magyarországra nézve legkedvezőbb alkotmányos helyzet eredménye.

Elismert igazság ugyanis, hogy Magyarország közjoga s alkotmányos állása soha sem volt még az uralkodóház s az uralkodó által nagyobb tiszteletben tartva, mint ma s elismert tény az is, hogy a külföldi államokkal szemben közjogi önállóságunk soha sem domborodott ki oly mértékben, mint ő Felsője uralkodásának utolsó évtizede alatt.

A trónörökös házasságának kérdése, úgy a mint azt a miniszterelnök által kontemplált törvényjavaslatban foglaltatik, a legszerencsésebben van elintézve. Alkotmányjogi sérelmet abban nagyító üvegen keresztül sem lehet felfedezni, de ha az ellenzék a bizalmatlankodás és a gyanúsítás sötét szemüvegét teszi fel, mindjárt más színben látja a helyzetet, mely pedig reánk, magyarokra nézve nagyon is megnyugtató.

Nincs oly tökéletes törvény, melyet újabb törvény által javítani ne lehetne s a kormánynak azon intézkedése, hogy az adott helyzetet törvényessé kívánja tenni, a leghelyesebb módja annak az elintézésnek s oly kiváló tapintatot tanusít, melyet e kérdésnek rendkívül érzékeny és kényes természetete megkíván.

Reméljük, hogy az ellenzék részéről be fogják látni, hogy az a hazabeszélés, melyet néhány tapintatlan tagja a pártnak az igazságügyi bizottság tárgyalása alkalmával elkövetett, nem fog pártolásra találni. Ott, hol az uralkodó iránti loyaltás az alkotmány szellemével és érdekeivel összeegyeztethető, a magyar nemzet loyagiasságának mindig fényes tanujelét adta s a trónörökös házassága épen olyan kérdés, mely tapintatunkat s loyaltásunkat a legteljesebb mértékben megköveteli. Ne lássunk rémet ott, hol fényes nappal van. Ily tiszta és átlátszó kérdésbe ne vegyítsük a féltékenykedés és a bizalmatlankodás zavaros felfogását s hagyjunk fel a közjogi sérelem emlegetésével, mert sérelem nincs, és nem is lehet.

A kínai háboru.

— E x p r e s z t u d ó s í t á s . —

Budapest, okt. 19.

A mai nappal a kínai bonyodalom akut stádiumba jutott. Li-Hung-Csang és Csing herceg a pekingi követek elé terjesztették a béketárgyalásra vonatkozó feltételeket és Pichon francia követ már meg is adta rá a választ, mely abban kulminál, hogy követeli a főbűnösök, köztük Tuan herceg lefejezését is.

Mínthogy pedig a kínai diplomaták már eleve kijelentették: hogy a császári család tagjai közül senkit sem lehet fejvesz-

Odaadta egyik társának a fűrt, ő pedig elfutott házukhoz, hol anyjától egy hajtüt kért.

Én is ott voltam már akkor, mikor visszatért a hajtüvel. Nagyon megesezt szívem a kis madárkán s kértem a gonosz fiut:

— Jóska te! Add nekem azt a madarat, adok neked egy vizipuskát!

— Nem adom biz' én! — válaszolá a fiu. — Veszen nekem édes apám vizipuskát, ha kell.

Visszavette a madarat a fiutól és mosolyogva mondá:

— Nézzétek csak, mit csinállok vele!... Hehehe! Milyen derék lesz! Nem fogja látni merre repül!

Elővette a hajtüt s leszoritotta két keze közé a kis madár fejét.

— Ne, ne Jóska! Ne tedd azt, az Isten áldjon meg! — kiáltottam fel, észrevévén, mit akar a gonosz fiu. — Hát nem sajnálnád megvakítani szegény kis madarat?

— Nem hát! Kiszurnám én akár mindnek is a szemét! — és a hajtüvel oda döfött a fűrjeeske szemébe.

A kis madár felsikoltott s az iszonyu fájdalomtól vergődve fetrengett a gonoszlelkű fiu kezeiben. Én meg könyezve mentem haza s elbeszéltem a kegyetlen tettet a jó édes mamámnak.

— Ne sirj, fiam! — vigasztalt a kedves jó anyám. — Ha olyan gonosz, kegyetlen természetű, majd eléri egyszer Isten büntetése.

* * *

Évek teltek el e kegyetlen tett óta. Én elszakadtam a kedves szülőhelyemtől s idegen helyre kerültem, hogy tovább folytassam tanulmányaimat. A faluba, hol jó apám lakott, hol egykor bölesömet ringattak, nem is vetődtem el, csak midőn felnőttem emberré lettem.

Örömmézzel mentem felé, mihelyt al-

kalom került meglátogatnom. Volt okom vágni belé!... E falunak virágos temetőjében aludta örök álmát forrón szeretett, kedves jó anyám. Milyen jó lesz évek küzdése, szenvedése, nyomorusága után megpihenni kissé azon a halmon, mely alatt az oly melegen szerető anyai szív porlad!

Bementem a temetőbe, hol minden fa ismerősként köszöntött. Ugy tetszett, mintha tegnap hagytam volna el őket, haj, pedig csak 25 év múlva kerülhettem vissza hozzájuk.

Alig-alig találtam rá jó anyám behorpadt sirhalmára. Megkorhadt és kidőlt emlékeje ott hevert a puha pázsit fűvében. Bizonyára gonosz kezek törhették ki.

Órákig elbolyongtam a temetőben s elnézegettem a gyászos fejfák feliratait. Sok ismerős névre akadtam közöttük. Ott volt a mi egykori jó tanítónk is; egy sűrű akác-sorban meg rátaláltam Kerekes András uram sirhalmára. A büszke, gögös ember milyen csendes, szóvalan volt most!... Ott volt vele együtt a felesége is, ki úgy dédelgette a gonosz Kerekes Józsi.

Eszembe ötlött a mult, mikor még falusi iskolások voltunk. Rágondoltam a csintalan, vásott lurkóra, ki a szegény fűrt oly kegyetlenül megfosztotta látásától. Vajjon mi lett e fiuból? Lehetett-e abból becsületes ember, ki az állatokon már gyermekkorában kegyetlenkedett?

Elindultam a falu felé, hogy felkeresem a tanítót, ki jó ismerősöm volt. Utamba esett Kerekes András uram portája. Önkéntelenül feltekintettem reá. Nem úgy volt az most, mint huszonöt évvel előbb! A szép zsindeyes ház romban volt már. Tetejéről lehullott a zsindele s a mi rajta maradt, azt meg vastag zöld moha fedte be.

Az udvart gyom, burján verte fel és a gyepek között, hova a nap melege erősen sütött le, egy embert fedeztem fel. Ott feküdt valami rossz pokrócon, a nap felé tartva összezsugorodott, csupasz lábait.

A kíváncsiság érzetével kopogtattam be barátomhoz s csakhamar rátértem a lelkemet furdaló kérdésre:

— Mondd csak, hogyan éli világát Kerekes Jóska?

— Jaj barátom! — válaszolt a tanító.

— Utolérte azt Isten büntetése, de meg is érdemelte, mert garázda, vérengző természetű ember volt. Az édes anyját is halálra kínoztta és még az apját is kidobta a házból.

— Gondoltam ezt, — mondám. — Már gyermekkorában is gyilkos természetű volt! Jól emlékszem reá, mikor egy ártatlan fűrjnek kiszurta a szeméit.

— Olyan istentelen, gonosz volt az mindig! Különösen a lovakat szerette gyilkolni. Egyszer épen fuvarban volt s a mint mondják, részeg fővel kegyetlenül veresni kezdé lovait. — A lovak elragadták a szekeret s a gyilkos természetű ember lezuhant a földre, összetörve kezét, lábát, még a fél szeme is kifolyt. Azóta csak ott sütkérezik a napon, mert elnyomorodott mind a két lába. Irgalomkenyéren tengeti életét a nyomorult.

— Isten büntetése! — mondám.

Másnapon felkerestem a nyomorultat. Ott feküdt már a gyepek s midőn megismerttem vele magamat, erősen zokogni kezdett:

— Látod Jóska, nem esett volna rajtad a szerencsétlenség, ha nem kegyetlenkedel az állatokon, — mondám neki.

— Beismerem, hogy magam voltam okozója szerencsétlenségemnek! — zokogott a nyomorult. — A szüleim korán belém oltották a vérengző természetet és nem tanítottak meg arra, mit azóta itt, e nyomorult fekhelyen megtanultam, hogy az állatok is Isten teremtései és Isten nem hagyja büntetés nélkül, ki az ő kicsinyei közül csak egyet is megbánt.

Fájó szívvel vettem bucsut a szerencsétlentől, ki jó későn, maga kárán tanulta meg, hogy a bünt utóléri a büntetés.

téssel sujtani, immár bizonyos, hogy a békétárgyalásokat meg sem fogják kezdeni. — Ezután tehát kizárólag Walderseenak jut a főszerep a gordiusi csomó kettévágására, annál inkább is, mert mint több távirat jelenti, Tuan herceg ismét visszanyerte befolyását és ő diktál a császárnak.

Egy szintén érdekes távirat az oroszok eljárását leplezi le. E szerint Oroszországtól, mely nemrég azt híresztelte, hogy abahagyja a mandzsuri ai akcióit, kiderült, hogy ezt azért tette, mert már annektálta egész Mandzsuriát, a hol 300.000 katonája őrökdi a rend fölött. Így tehát a békeszerető Oroszország már előre megkapta azt, amit csak évtizedek mulva ambíciózt elérni.

Li-Hung-Csang és Csing hercegek jegyzéket adtak át a diplomáciai karnak, a melyben azt mondják, hogy ideje megkezdeni a békétárgyalásokat. Azokat a hivatalnokokat, a kik a boxerekkel összeajtszottak, a kínai törvények értelmében fogják elítélni és megbüntetni. Li-Hung-Csang és Csing herceg, mint a császár meghatalmazottjai, azt indítványozzák, hogy kezdjék meg a békétárgyalásokat és elismerik, hogy a követések elpusztításáért kártérítést kell fizetni. A kár nagyságát a hatalmasságok megbízottjai fogják konstatálni.

Az európaiak új kereskedelmi politikai kedvezményeket vagy az eddigi szerződések megváltoztatását is elérhetik. Minthogy azonban a hatalmasságok kívánságai különbözők, mindegyiknek külön kellene formulázni a maga kívánságait. Li-Hung-Csang és Csing herceg végül kijelentik, hogy hajlandók a békétárgyalásokat megkezdeni és azt kívánják, hogy az ellenségeskedést azonnal szüntessék meg. Az első összeövetelt e hó 21-re kéri, helyéül pedig a cungli-jáment hozzák javaslatba.

Li-Hung-Csang és Csing herceg jegyzékére Pichon francia követ ezt válaszolta: A midőn Kína elismeri, hogy a nemzetközi jogot megsértette, egyttal elismeri hogy a felelősség kérdését is rendezni kell. A francia követ ennél fogva a főbűnösök, nevezetesen Tuan, Csuang, Kangji és Tungfusziáng példás megbüntetését követeli s hozzáteszi, hogy a míg ezeket le nem fejezik, az ellenségeskedést nem lehet beszüntetni.

Színház és irodalom.

Boccaccio. Élvezetes estét szerzett tegnap a szinigazgató a színházlátogató közönségnek. Boccaccio, a pajkos, vidám kedélyű novellairó jelent meg a szinpadon bájos, szebbnél-szebb áriákkal megrakottan.

A világhírű operett, mely értékéből az idő elcsúszásával sem veszít, nagy sikert aratott szinpadunkon is. A szép számban megjelent közönség elbűvölten hallgatta a forró, érzésteljes melódiákat.

Az előadás sikere Perényi Margit kezébe volt letéve és a kiváló művész nő meg is mutatta, hogy mennyi tudás, mennyi érzés, mennyi finomság lakik benne. Kellemesen csengő hangjával, bájos megjelenésével és érzésteljes játékaival úgy elragadta a közönséget, hogy a feltörő tapsvihar alig akart szünni. A „Ha már enyém a szíved“ kezdetű gyönyörű áriát háromszor kellett megismételnie. Perényi ez estét a legszebb sikerei közé számíthatja.

A czimszerepben F. Kállay Lujza, ez a sokoldalú s kiváló tehetségű színész nő jeleskedett. F. Kállay Lujzáról feleslegesnek látjuk dicséretét zengedezni. Jó volt ő, mint mindig s mi csak büszkék lehetünk rá.

Galyasy Paula, ez a kedves meg-

jelenésű, kellemes, behizelgő hangú művész nő, tüzzől pattant kis menyecske volt.

Sok derűtséget keltett Szigeti Lujza, ki a szerelmes asszony ábrázolását kiváló komikai hatással mutatta be.

Kedvesen énekelt Bárdos Irma is, ki napról-napra jobban halad az elismerés felé.

Péchy László a herceg szerepében ügyes játékaival és szép énekével keltett tetszést. Kérjük azonban, hogy szokják le arról a lezckező beszédéről s igyekezzenek a természetességre. — Gyakran oly helyen emeli fel a hangot, hol épen le kellene szálítani.

Nagy Gyula remek operett-buffó volt s vele együtt osztozott a sikerben Környey, Sziklay, Karacs Imre és ifj. Szathmáry.

Az előadás, leszámítva, hogy a zenekar sokszor nagyon is erős volt, szépen, gördülékenyen folyt le, mely a kiünő rendezést dicséri.

Végül megemlítjük még Országh Bertalant, a ki Kekkó koldusszerepében ügyes színészre valló képességgel jeleskedett.

Hisszük, hogy a pajkos kedélyű Boccaccio még többször tölti meg érdeklődő közönséggel a színházat.

Csiky darab, mint operaszöveg. Erkel Sándor hagyatékában, hir szerint, egy csaknem egészen kész opera partitúrájára akadtak. A kiváló dirigens élete utolsó éveiben szorgalmasan dolgozott ezen a művén, bár még a legjobb ismerősei előtt is titkolta, hogy operát ír. Az opera szövegét tíz évvel ezelőtt Csiky Gergely adta át neki. Címe: Arabnő, öt felvonásos és fényes képeket ad a római császárság első századából. A mennyiben a hátrahagyott opera még némi kiegészítésre szorulna: a hiányzó részeket Erkel Sándor testvére, Erkel Gyula fogja elkészíteni, a ki maga is mestere a hangszerezésnek.

(A nevelő nő milliói. Lovett Cameron ily című regényének második kötetete most jelent meg a „Legjobb Könyvek“ kiadásában. Az érdekes regény ezzel a kötettel véget ér s bizonyára megnyeri az olvasók tetszését, mert egyike a legjobb szépirodalmi műveknek, a melyek az utóbbi időben az angol könyvpiacra feltűnést keltettek. A „Legjobb Könyvek“ című regénytárt a regény megjelenése alkalmából ujjal az olvasó közönség figyelmébe ajánljuk. A negyedik évfolyamát maholnap befejező regénytárból eddig 79 kötet került a könyvkereskedésekbe s minden egyes kötet külön is megszerezhető. A kiadóhivatal (Budapest, Váci körút 78.) előfizetéseket is elfogad 6 kötetre 6 koronával, 10 kötetre pedig 10 koronával. Egy egész évfolyam, vagyis 20 kötet 20 koronáért rendelhető meg.

(Fehér Könyv. Bródy Sándor vállalkozása, hogy egy éven át minden hónapban megír egy kötetre való elbeszélést, rajzot stb., úgy látszik, fényesen sikerül. Már a IX. kötet fekszik előttünk, melynek olvasása után önkénytelen felsóhajtunk: be kár, hogy még csak három kötetre van reményünk! A IX. kötet tartalma különben a következő: Beszélgetések a pénzről. — Királyidillek. — A Hollós ur házait. — Olvasmányaim. — Egy főispán utópiája. — Régi regényről. — Egy fiatal tanár bucsuzatója. — Regényalakok. — Az orgonista. — Szinműrök. — Gerhard Hauptmann. — Egy rossz aszszony természetrajza. — Egy kötet ára diszkótásban 1 frt, füzve 80 kr. Kapható minden könyvkereskedésben.

HIREK.

— **Istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban a következők tartanak istentiszteletet: A nagytemplomban Szabó Bertalan s. lelkész, a kistemplomban Papp Lajos s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Mitrovics Gyula lelkész.

A r. kath. templomban reggel 7 órakor szent mise, tartja Brósztel Lajos káplán, 8 órakor diák mise, 9 órakor nagy mise, tartja dr. Wolafka Nándor segédlettel. Utána szent beszéd, tartja Brósztel Lajos káplán, háromnegyed 11 órakor esendes mise, tartja Molnár Kálmán, fél 12 órakor esendes mise, tartja Kovács József káplán. Délután fél 3 órakor keresztény tanítás, tartja dr. Wolafka Nándor, 3 órakor litánia, tartja Kovács József, 5 órakor Szent József ájtatosság szent beszéddel, tartja: dr. Wolafka Nándor.

Az ág. h. ev. templomban holnap d. e. 10 órakor Járóssy Mihály segédlelkész fogja megtartani az istentiszteletet.

— **Képkiallítás Debreczenben.** A város megszavazván a kiállítás költségeire 500 koronát, teljes erővel megindult a munka arra nézve, hogy a kiállítás mentől fényesebben sikerüljön. Eddig is számos jelentkezős történt, egy a fővárosból, mint egyebütt lakó művészekből. Gróf Degenfeld József főispán vállalta el a kiállítás védnökségét s ugyancsak ő fogja megnyitni a városháza dísztermében november hó 6-án. A közönség figyelmébe ajánljuk már most is e nagyérdükének ígérkező kiállítást, melyről lapunk vezércikkében bővebben is megemlékezünk.

— **Magyar-román testvériség.** Sokat beszélünk, még többet czikkezzünk arról, hogy román testvéreink nem rokonszenveznek velünk, pedig hát nagy általánosságban véve, szó sincs erről. A tulzó agitátorok szá-jaskodása süket fülekre talál a csendesvérű, a magyar földhöz szeretettel ragaszkodó román nép között.

A ki tegnap az Angol Királynő éttermében volt, jelét láthatta az őszinte, igaz testvériségnek. A kereskedelmi és iparkamara gyűlésére M. Szigetről lejött küldöttek sorában ott volt Fánya János szarvaszói gör. kath. lelkész is, ki román születése daczára egyike a legjobb magyar hazafiaknak. Barátságos beszélgetés közben felvillanyozódtak a kedélyek s a derék főtisztelendő ur huzatta Rác Károlylyal a behizelgő melódiájú oláh dalokat magyarral vegyest és üritette poharát a magyar román testvériségért. Vajha azok az elvakított tulzók, kik utópiájukkal mindent felforgatni szeretnének, hallották volna őt! Talán meggyőződtek volna végtére, hogy mégsem oly emberfaló a magyar, mint ők igyekeznek a külföld előtt bemutatni. A derék lelkész, mint a magyar-román testvériség lelkes bajnokát, őszinte szívvel üdvözöljük.

— **Uj találmány.** A gazdaközönséget különösen érdeklő új találmányt mutatnak be holnap városunkban. Stein H. Dávid debreczeni mérnök és Keményfy gépész egy új fajta kukorica morzsológépet találtak fel. Az új találmány szabadalmat nyert Magyarországon, Ausztria területére, továbbá Német-, Francia-, Angol-, Orosz- s a többi európai államok területére. Az új gép bemutatása és kipróbálása holnap, vasárnap d. e. lesz Stein mérnök Arany János-utca 50. sz. alatti lakásán. Az érdekes bemutatásra felhívjuk a gazdaközönség s az érdeklődők figyelmét.

„Bika“ szálloda étterem. Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a kezelésem alatt álló **éttermet** **ujjonnan való kifestése után**

ma, október 20-án, Magyar Testvérek zenekara közreműködése mellett, megnyitom.

 Szives pártfogásért esedezve, **Lendlbauer Kálmán,** az „Arany Bika“ szálloda bérlőtársaság vendéglő kezelője.

— **Bűnügyi főtárgyalások.** A debreczeni kir. törvényszéknél a jövő héten a következő bűnügyekben tartanak főtárgyalást: Október hó 22-én, hétfőn: Orbán Lajos ellen súlyos testi sértés büntette miatt. Kiss Ferenc ellen erőszaktevés miatt. Csujka József ellen súlyos testi sértés büntette miatt. Október hó 23-án, kedden: Tóth Zsuzsanna ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. Október hó 24-én, szerdán: Molnár Sándor és társa ellen hatóság elleni erőszak miatt. Rózenfeld József és társa ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. Október hó 25-én, csütörtökön: B. Kovács József ellen lopás büntette miatt. Özv. Nagy Lajosné ellen lopás büntette miatt. Okt. hó 26-án, pénteken: Nagy Gábor ellen gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt. Elek Ferencné ellen okirat hamisítás miatt. Méra Agnes ellen lopás büntette miatt. Ugyanaznap ítélethirdetések.

— **Lopás a színházban.** A tegnapi előadás alatt Altmann Béláné I. emelet B. páholyából egy értékes schawlt ismeretlen tettes ellopott. A tettest nyomozzák.

— **Vizsgálat a helybeli pénzügyigazgatóságnál.** Kocsón Lajos, miniszteri titkár városunkban időzik, hogy a pénzügyminiszter megbízásából a helybeli pénzügyigazgatóság ügykezelését megvizsgálja. A 8-10 napon át tartott s a legapróbb részletekig menő vizsgálat több ügykezelési szabálytalanságot hozott nyilvánosságra. A szerzett tapasztalatok alapján a vizsgálatot vezető miniszteri titkár a miniszterhez adandó jelentésében úgy az adózó polgárság, mint a kincstár érdekében gondoskodni fog a szabálytalanságok gyors és alapos megszüntetéséről.

— **Szóváltásból gyilkosság.** Fejér Agoston és Kalmár Mátyás Imre szegedi lakosok tegnap este valami felett összeszóvalkóztak az utcán, amiből csakhamar verekedés lett. Fejér Agoston — úgy látszik — gyengébbnek érezte magát ellenfelénél, mert kiszakítva magát kezei közül, futni kezdett. Kalmár üldözőbe vette s a mikor elérte, egy hatalmas ütéssel leterített s a már földön heverő embert késsel halálosan összeszurkálta. Rossz csillaga arra vitte Papp Jenő 12 éves fiúcskát is, akit Kalmár úgy szíven szurt, hogy nyomban meghalt. Az elősiető rendőrök úgy Fejér Agostont, mint Papp Jenőt a kórházba szállították, de Papp Jenőnél az orvosok már csak a halált konstatálhatták. Fejér Agoston sem tért még eszméltre s így ki sem hallgathatták. Életben maradásához kevés a remény. Kalmárt az éjjeli órákban elfogták.

— **Katonazene.** Márkus Jenő Dréher-sőrcsarnokának téli kertjében ezután minden vasárnap este hangversenyt tart a katonazenekar.

— **Tolvaj tiszt szolga.** S. A. főhadnagy tiszt szolgája Végh Imre, gazdája távollétében 132 korona értékű ruhaneműt ellopott. A károsult főhadnagy észrevette a lopást s vallatásra fogta a tolvaj legényt, ki eleinte tagadt, de miután a rendőrség igénybevitelével sikerült feltalálni az ellopott dolgokat, u. m. 3 zubbonyt, 3 nadrágot és 3 pár cipőt az ócskaárusoknál, a miket Végh összesen 8 korona 40 fillérért adott el, most már beismerte tettét. Illetékes hadtestparancsnoksága fogja megbüntetni.

— **Az új kalap hatása.** Egy erdélyi városban az istentisztelet alatt minden elkésett hívő belépésénél hátranézett az egész hitközség, hogy meglássa ki késett el. A prédikáló papot szörnyen bántotta a hívők e kíváncsisága és egy alkalommal a következő templomszabályt hirdette ki a szószékéből: „Miután az áhitatot zavarja kíváncsiságtok, én ennek elejét veendő, minden későn jövőt hangosan meg fogok nevezni s így a hátravaló tekintetés fölöslegessé válik.“ Ugy is lett. Alig kezdte el a prédikációt, már is megzavarták, még pedig az idézésnél: Mondá pedig az Ur (a templomajtó nyikorult) — a nótárius és a felesége — s azzal folytatta a beszédet. — Egy idő múlva ismét félbeszakítá a mondatot — Dabajki

András városbíró és a fia — s folytatta ismét ott, a hol elhagyta. — Nehány percz múlva ismét nyílt az ajtó és belépett rajta a doktorné nagy, zöld tollas uj kalappal. A lelkész híven bejelentette hűveinek, hogy: Görvessy doktorné uj kalapban. Hanem e szóra egytől-egyig hátranézett a templomban levő asszonyok.

— **A csákány.** S. Nagy Mihály h.-szobozói illetőségű téglavető munkás a múlt évi december 2-án összeveszett a vele vad-, házasságban élő Szöllősi Erzsébettel s elváltak dühében egy ács csákánnyal orrán és fején megvágta az asszonyt, ki súlyosan megsérült. S. Nagy Mihályt e tettéért hat hónapi börtönrre ítélte el tegnap a törvényszék.

— **Férfi cipők, kizárólag csakis a legjobb minőségű férfi cipők** érkeztek **Fekete Jakab** ur dívat-, kalap-, fehérnemű és cipő-üzletébe. Debreczen, Főter, kistemplom mellett. **Olcso, szabott áruk.**

— **Budapest világáros.** Ezt mondjuk mi idehaza, de ez a véleménye a világlátott idegenek is. Ne menjünk messze, csak nézzük a nagy körút forgalmát, mely kaleidoskopszerű képeivel a legélénkebb benyomást gyakorolja a szemlélőre. Az élelmes kereskedő, szállodás, bankár mindmegannyian az újabb technika vívmányaival iparkodnak a közfigyelmet üzlethelyiségükre téríteni és meglátszik az igyekezetükön, hogy a hatás elérésére nem riadnak vissza anyagi áldozatoktól sem. Ez a kis elmefuttatás pedig abból az alkalomból jut eszünkbe, hogy az Erzsébet-körút 64. számú ház előtt állandóan sok a szemlélő közönség, amit egy hölgy okoz, ki a kirakatban sorra mutogatja, mikor lesz az osztálysorsjáték húzása stb. igazán érdemes megnézni ezt az elmésen összeállított automatát, melyet villámáram tart működésben s a toilletjeit is a legelkelőbb műteremből kapja, sőt a frizurája is a legmodernebb. Hazánkban ez az első ilyfajta mozgó alak a Török A. és Társa Erzsébet-körút 64. sz. alatti fiókbankjában van felállítva és igazán látványosságzámba megy. Ez a szolid czég mindent elkövet, hogy a fővárosban levő és ide utazó vevőkörét minél inkább tágítsa és a nagy közönségtől már kiérdemelt bizalmat fokozza.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Moll-féle Seidlitz porok“ használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvételt Moll A. gyógyszerész, es. és k. udv. szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

— **Csak 4 koronáért 200,000 korona nyerhető.** Különösen kedvező nyeresi esélyeket nyújtanak az ő Felsője által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, mint-hogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haaspalota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és megjegyezzük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító helye, mely a sorsjegy vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztosságot nyújtja.

Titkos üzelmek.

— Bünbarlangok a külvárosban. —

Debreczen, október 20.

A megélhetésnek ezerféle módja van és mert mindenki élni, élvezni akar, a törekvési vágy sokszor törvénybe ütköző cselekedetet is elkövettet vele a megélhetést eszközöző pénz birtokaért.

Okos ember úgy segít magán, amiké-

pen tud! — tartja a közmondás, ám ez gyakran vezet a végzetes tévedésbe az embert s belejuttatja a tisztességtelen eljárás örvényébe.

Régen halljuk már, sőt egy ízben meg is emlékeztünk róla, hogy egyes külvárosi koresmárosok mily rut visszaélést követnek el beszálló vendégeikkel, kiknek nagyobb részét napszámból élő fuvarosok alkotják.

A hozzájuk bemenő vendég szép szóval körülveszik, leitatják s mikor aztán a vendég illuminált állapotba jutott, kártyázást kezdenek vele és kifogatják minden pénzéből.

A rendőrség is neszét vette a dolognak, mert több feljelentés érkezett hozzájuk, de óvatos körültekintéssel járt el, hogy a sipista koresmárosokat leleplezze, mert ezek a raffinált emberek ezerféle utját-módját tudják a hinárból való menekülésnek. Hasztalan a rendőrség éber figyelme, kijátszák ezek a szabályrendeleteket, amikor csak tehetik.

Most egy ily bűnös manipulációban utazó koresmáros került kézre a Nyugoti-sorról. Ez a derék férfi leányokat alkalmazott üzletében kiszolgáló czímmel. E szerencsétlen teremtések pedig nem egyebek, mint a koresmáros ur pénzkeresői, ki osztózik velük az általuk kizsartolt összegben.

Igaz, hogy az alkalmazott leányok könyvébe azt is beírja a koresmáros ur, hogy mennyi a fizetésük, de ez nem egyéb szemfényvesztésnél s a rendőrség félrevezetésére irányuló cselekedetnél, mert valójában egy krajezár fizetésük sines s a legnagyobb erkölcsatlanságot követik el, hogy főnökük zsebébe minél több pénzt szerezzenek be.

Itt az ideje, hogy a belügyminiszteri rendeletnek s a városi szabályrendeletnek érvény szeresztessék. A legszigorúbb eljárást kell foganatosítani ez üzelmek elkövetői ellen, hogy pusztuljon a mételty, mely az erkölcsiség ellen támad.

Erdélyi István rendőrfogalmazó, kinek tevékenységéről csak a legnagyobb dicsőréttel emlékeztünk meg, vette kezébe a tisztító seprőt. Hisszük, hogy mihamarabb kisépri e fekélyeket a városból és nem fog megelégedni azzal, hogy csak ez esetben alkalmazza a törvény szigorát, hanem rajta lesz, hogy e nyomorult üzelmeknek teljesen véget vessen.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A pénzügyi bizottság ülése.

Budapest, október 20. A pénzügyi bizottság ülésében ma Falk elnök és Szabó Imre volt az előadó.

A közigazgatási bizottság tételénél Barta Ödön különösnek tartja, hogy ha egy bíró nyugdíjba megy, oly munka elvégzésére legyen képes, melyet a kormány összes közegei nem képesek elvégezni és ezért a minisztertanács tízezer korona tiszteletdíjat utalványoz. Lukács miniszter azt válaszolta, hogy a határközigazgatási kérdésnek részleteit egyedül ő ismerte. Széll Kálmán kiemelte, hogy az illető a kérdéses munkára életének javarészét fordította.

Ezután a tétel megszavaztatott.

Horvátország belbiztatási ügyeinél Barta Ödön károsnak tartja a provizoriumok folytonos megújítását.

Széll Kálmán kijelenti, hogy a ha tárgyalások őszszelre be nem fejeződnek, a provizorium megújítása szükséges.

A miniszterelnök szükségleténél Komjáthy csak annak a kormánynak tartja megadhatónak a költségvetést, aki iránt bizalommal viseltetik.

Elitelt hírlapírók.

Budapest, okt. 20. Tegnapi huszonhat hírlapíró tájékoztatást kaptak az elitelt hírlapírók tájékoztatásáról.

A poliklinika új kórháza.

Budapest, október 20. Rainer főherceg megnyitotta a poliklinikai új kórház helyiségeit.

A kínai háború.

— Legujabb távirat. —

Tiencsin, okt. 20. A német csapatok között a bélbetegség pusztít. Naponként többen halnak el.

Új biztosítási társulat.

Belgrád, okt. 20. Orosz tőkével legközelebb biztosítási társulat alakul.

Kávészerezett menyasszony.

— Balázs! Te az első kocsiba ülsz a három kisebbik gyerekkel, mi meg Bolgár úrral meg a többiekkel a második kocsit foglaljuk el!

Kapatos Balázné adta ki ezt a rendeletet. Ő nagysága ugyanis hat leányával és Bolgár Lajos aljegyző úrral a szomszéd Bögözd községbe megy bálozni.

A család mihamar eleget tett a kapott rendeletnek s megindult a két kocsi a hóval fedett országuton.

Ilus örömeiben elkezegte magát.

— Istenem, hát csakugyan megyünk. De hogy hittem volna, de hogy, hogy még én is megérem, egy falusi kis leány!

— Örül neki? — Kérdezte az aljegyző.

— Nagyon, nagyon! Hányszor olvastam könyvekben, mikor a fiatal leányt először viszik bálozni. . . S most valóra vált. . . — tette hozzá boldogan.

Vidáman nevetgéltek egész uton.

Messze elhallott a muzsikaszó.

— Itt vagyunk, mindjárt megáll a kocsi, édes mama! — ujjongtak a leányok.

Megérkeztek a pazarul kivilágított nagy vendéglő elé.

— Látja ezeket a fenyőket? Egyenesen Olaszországból hozatta a rendezőség — magyarázta Bolgár Lajos.

— De hisz' Olaszországban nincsenek is fenyők. — vetette ellen Miczi, a tanítónő.

— Nincsenek? Hja pardon. összetévesztettem az osztrigával,

Egy rendező jött eléjük a hosszú folyosón.

— Sokan vannak már? — kérdezte a mama.

— Sokan, igen sokan. Pompás multság lesz!

Odabenn ugyancsak húzta a cigány a talpalávalót.

Bolgár Laci valósággal megbüvölte ez este Ilus szelid szemével, szőke, fenséges hajával.

Valóban olyan finom, olyan fényes volt a leány szűzies arcával, hajában azzal az egyszerű fehér rózsával az ő csinos moll ruháskájában, mint egy királyleány.

— Ha ez a leány az enyém lehetne! — gondolta.

Vele táncolt majd egész este. Szinte reszketett a gyönyörűségtől, mikor a szende leány édes illatos alakját magához szorította.

— Ilus — szólott az aljegyző szenvedélyesen — ha örökre így tarthatnám a maga édes kis kezét az én kezemben!

A leány gyermekes mosolylyal hajtotta szőke fejét az aljegyző vállára.

— Lajos, mi nem lehetünk az egymásé . . .

— Nem szeret?

— Hogy szeretem-e? — mondta a leány szenvedélyesen. — De látja először a Miczit meg a Margitot adja férjhez a mama.

— Hátha . . . ?

— Nem. Én tudom, mi értünk nem bontja meg a sorrendet.

Az aljegyző ur nem tudta magának megmagyarázni, miért fogta el egyszerre olyan tompa szomorúság és szóltanul vezette helyre a keringő végeztével a szép leányt.

A mama észrevette a két teremtes lehangoltságát.

— Miért olyan szomorú maga? — kérdezte Bolgár Lajostól.

Lajos mosolyogni próbált.

— Egy jó vicz motoszkál tegnap óta a fejemben, azon gondolkozom,

— Ugy? — nevetett a mama. — No hát csak süsse ki!

Mikor hajnal felé ismét felszedelőzködtek a kocsiakra, Bolgár Lajosnak ötlete támadt.

— Megkísérlem meggyerni a mama kegyeit! Hátha?

S mély társalgásba bocsátkozott a mamával.

Ilus szelid mosolylyal szemlélte a Lajos férfias szép arcát.

Valamelyik tanya elé értek, mikor Kapatós Balázné őnagysága megállította a kocsiját.

— Öreg — szólott a másik kocsiiban ülő férjéhez — bemegyünk Domboriékhöz reggelizni.

— Lajos is bejön, ugy-e? — esengett Ilus kipirult arcával.

— Persze — válaszolt helyette a mama, — hisz' ha akarna sem, hagyhatna el minket.

A háziasszony éppen a konyhában forgolódott.

— Isten hozott édeseim — fogadta a váratlanul érkezett vendégeket — foglaljatok helyet!

S az asztalhoz ültette a terjedelmes familiát és szétosztotta a csészékbe a párolgó kávé.

— Azonnal jövök, édes lelkeim, a konyhában van még egy kis dolgom! — szólott s magára hagyta rövid időre a nagybecsű társaságot.

Kapatós őnagysága a párolgó, zamatos italba merítette kanálát.

— Br! Ezt nem lehet meginni, gyerekek, tisztára kozmás! — jelentette ki.

Valamennyi megmerítette a kanálát.

— Ihatatlan!

— Még a szaga is milyen rémesen büzös! — állapította meg Kapatós ur.

— Pokoli! . . .

— Mit csináljunk? Sértve érzi magát a házi asszony, ha mindnyájan itt hagyjuk.

— Öntsük ki az ablakon!

— De a folyosóra nyílik.

Bolgár Lajos agyában egy nemes gondolat támadt:

Feláldozza magát!

— Én megiszom valamennyit! — jelentette ki halálmegegyetéssel.

— Nem, nem Lajos — rimázkodott Iluska — belebetegszik.

— Eh semmi!

Belekóstolt az első csészébe.

— Csak a szaga rémes! — mondta.

— Fogja be az orrát! — tanácsolta a papa.

Az első csésze a következő pillanatban kiürült.

Második. . . Harmadik. . .

— Hagyjanak egy keveset pihenni! — s elővette zsebkezdőjét, hogy a szeméből eltörő könnyeket felszárítsa.

— Ne, ne Lajos! — kérte Iluska.

— Hisz gyerekjáték az egész, édes! Hány van még?

— Hét.

Rendületlen ivás. . .

— Hát most. . . ?

— Öt.

— Még?

Tovább iszik.

— Még három. . . !

— Már csak kettő. . . !

— Nem megy, sehogy sem megy. . . Nem bírom tovább.

— No csak bátran fiatal ember! — biztatja a papa.

Ilus sir.

— Nem, nem megbetegszik tőle!

Egy megint kiürül.

— Még egy. . .

Szent Czikória légy velem!

S eltűnik az utolsó csésze tartalma is.

Kívül esoszogás hallik. Valamennyien vidám beszélgetésbe merülnek s mire az ajtó kinyílik nyoma sem látszik az imént itt lefolyt szörnyű tragédiának.

— Hát hogy izlett édeseim? — lép be a háziasszony — Tudom magamról, hogy jót tesz az ilyen téli időben a jó forró kávé. Én soha sem tudnék nélküle el lenni!

Leül az asztalhoz s kezébe veszi a kávékanalat.

Megütközik azon, a mit lát.

— Hát az én kávé hova lett? — kérdi meglepetve.

Tableaux.

. . . És te „nem“-et mondtál kislányom? — kérdezte Kapatós őnagysága másnap, miután Iluska elbeszélte neki, hogy Bolgár Lajos aljegyző megkérte a kezét.

— Igen, mama! — válaszolt a kis leány s zokogva borult az asztalra.

— Na, hát azt nem helyesen tetted kedves gyermekem!

— Mit mond, édes mama?

— Azt, hogy a Miczi és Margit is férjhez mennek tavasszal és te olyan önfeláldozó derék férjet, mint Bolgár Lajos soha sem kapsz többé!

Igy lett a szőke haju Ilusból még ezen a nyáron Bolgár Lajosné.

Vándor.

REGÉNY.

A „Világ Szíve“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

120.

Itéltetett pedig a Szívnek Tanácsa által:

— A Mattai neve kitörültessek a Szívrend tisztjeié közül, emléke legyen átkozott mindörökre. Lakháza felégettessek, helye pedig sóval hintessék be. Az ő teste sirjából

feljebb! — 14 méter — postabér és vámmentesen szállítva. Minták kiválasztásra, nemkülönbön fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem“ blousok és ruhákra alkalmas 45 krajczártól 14 forint 65 krajczárig méterenkint.

Osak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!
Henneberg G. selyemgyáros, Zürichben.
(Cs. és kir. udvari szállító.)

Báli-selyem-ruha

6 ft 30 krtól

kidobassék s a pyramis tetejére tétessék ; hogy a lég madarai emészsék fel ott.

Itéltetett továbbá a Szivnek Tanácsa által ti felettetek, Maya, Zibalbaynak a kaciának leánya ; fehér ember, fia a tengereknek és Ignatio a vándor :

A ti nevetek is kitörültessek a Szivrend tagjaié közül és nyilvánosan megátkoztassék. Magatok kezeteiken, lábatokon lánczba verve a Szanktuarium falához köt tessetek s ott hagyassatok a megsértett istenség oltárai előtt mindaddig, míg a szomjuság és éhség megöl benneteket. Holttestetek pedig feltétessék a pyramis csucsára, hogy a lég madarai viaskodjanak felettük.

Mindnyájatoknak lelkét pedig vegyék magukhoz az alvilágnak kinzói és érdemetek szerint kinozzák időtlen időkg.

— Elmondtam. Hajtassék végre a Tanács ítélete. Előbb azonban, mivel ez a bűnben született fattyu még fiatal ahhoz, hogy büntethető legyen, bizzátok őt az istenség kezére, bánjon el vele úgy, a mint jónak látja.

A mint ezek a szavak elhangzottak ajkairól s még mielőtt a sorsunkon való elborzadásból felocsudva megérthették volna jelentésüket, Tikal előrelépett és — még most is reszkettek, mikor ezt írom, ha rá gondolkodok — felemelvén a szegény siránkozó gyermekeket, beledobta az oltár előtt levő üreg mélyébe.

Vérfagyasztó sikoltás tört ki a kétségbeesett anya kebléből s tölté be a szent helyet. Még el sem hangzott s a sennor, mint egy áldozatára ugró puma, átszökött a tátongó ürege s torkánál és mellénél fogva megragadta Tikalt. Megragadta s a kétségbeesés által megkétszereződött erővel feje felé emelte, azután pedig bevágta a sötétlő üregbe, mely csak imént nyelte volt el gyermekét.

Egy halálordítás... Tikal eltűnt s pillanatra csend lett. Maya törte meg, örület és kétségbeesés hangján kiáltva fel :

— A Szent tónak minden vízei sem mossák le a mi bűnünket, de legalább boszut állanak éretünk rajtatok, gyilkosai egy ártatlan gyerekeknek !

A mint ezt kimondá, követve a sennor által és általam, a ki, úgy hiszem, az egész társaságból egymagam gyanítottam szándékát, Maya az oltárhoz rohant s mindkét kezével megragadta a Szivnek szent szimbolumát.

— Ne bánts ! — kiáltott rá Dimas, de az asszony nem hallgatott rá. Mielőtt Dimas vagy bárki más is megakadályozhatta volna, teljes erővel markába szorítván, kitépte a szimbolumot ősi fekhelyéből s hangos és gunyos kacajjal a márvány padlóhoz vágta, hogy ezer darabba tört.

Döbbenetes esend állott be egy pillanatra, azután az oltár alól olyanforma hangok hallatszottak fel, mintha egy óriás hárfa hurjai repedeznének szét, rögtön ezután zúgó víztömegek zaja tört fel.

— Meneküljtek ! — kiáltott fel egy hang, — az áradat betört s pusztulás vagygon rajtunk és a Szivnek népén !

A Tanács tagjai nyakra főre menekültek a szanktuarium ajtaja felé, de én, Ignatio, az Isten különös kegyelme folytán visszaemlékeztem a másik ajtóra, a titkos ajtóra, melyen át bejöttünk s melyet a pap nyitva hagyott.

— Erre, erre ! — kiáltám spanyolul a sennornak s megragadva Maya karját, magammal huztam őt. Mikor mind a hárman átjutottunk, megfordultam, hogy bezárjam az ajtót s ekkor borzasztó látvány tárult fel szemem előtt.

Az oltár előtti mélységből vastag vízoszlop tört elé és pedig oly erővel, hogy a nehéz márványkoczkákat kavicsok gyanánt zúdította a menekülők nyaka közé, kik megtorlódván, hiába próbálták a halottak csernokába vezető ajtót kinyitni.

Még valamit láttam. Tikal teste volt, melyet a vízoszlop idomtalan tömeg gyanánt dobott ki a mélységből s hányt ide s tova a zavaros hullámokon.

(Folyt. köv.)

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 23. Bérletszűnet VI.

Holnap, vasárnap, okt. 14-én két előadás :

Délután 3 órakor, félhelyárrakkal :

Kis szökevény.

Operette 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, rendes helyárrakkal, bérletszűnetben, ujeonságul először :

A muzslai bankó.

Eredeti népszimű dalokkal 4 felvonásban.

SZEMÉLYEK :

Szabó	Bartha I.	Serák	Sziklay M.
László	Könyv B.	Eva	F. Kállai L.
Vinze	Pataki B.	Juczi	K. Galyasy P.
Koczán	Ij. Szalmáry	Egy gazda	Csatár Gy.

Színházi műsor.

Hétfő, okt. 22. „C“ bérlet Muzslai bankó.

Kedd, okt. 23. „A“ bérlet Egyiptom gyöngye.

Szerda, okt. 24. „B“ Nebántsvirág.

Csütörtök, okt. 25. „C“ bérlet Baba.

Péntek, okt. 26. „A“ bérlet Figarolakodalm.

Szombat, okt. 27. „B“ bérlet Kaméliás hölgy.

Vasárnap délután Csillagfia, este Csikós.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

ad. 11472. sz.

1900.

Verseny tárgyalási hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a városi hivatalok és a városi nyomda által szükségelt papírneműek, írószerek és egyéb irodai s nyomdai anyag kellékeknek az alábbi kimutatás szerinti hozzávetőleges mennyiségben szállítását 1901., 1902. és 1903-ik évekre biztosítani kívánván, e célból a f. 1900. évi október hó 28-ik napjának d. e. 11 órájára a városháza nagy tanácstermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A három évi hozzávetőleges szükséglet.

I. Irodai használatra.

Miniszteri papir	55,000	iv
Fogalmazási papir	350,000	„
Díósgyőri meritett papir	12,000	„
Kis vonalos	50,000	„
Nagy vonalos papir	25,000	„
Leltári kék papir	50,000	„
Boríték nagy papir	20,000	„
Ítató (fehér, kék, piros)	12,000	„
Hectograf	12,000	„
Írón színes	700	darab
„ fekete	700	„
Pecsétviaszk	800	„
Spárga (szürke vékony)	1500	gom.
Színes spárga	200	„
Varró selyem	250	„
Acsél toll	70	doboz
Toll szár	400	„
Veres ténta	180	üveg
Bélyegző	200	„
Gummiarabikum	450	„
Ostya	180	doboz

II. Nyomdai használatra :

Nyomtató papir simítatlan ⁷⁹ / ₁₁₀	1,800,000	iv
„ „ simított ⁵³ / ₇₄ ¹ / ₂	150,000	„
„ „ „ ⁵⁵ / ₁ ⁷² / ₁ ¹ / ₂	90,000	„
„ „ „ ⁵⁰ / ₆₃	100,000	„
„ „ „ ⁴⁷ / ₆₃	55,000	„
„ „ „ ⁴⁸ / ₇₆	250,000	„
„ „ „ ⁸⁸ / ₁₂₀	210,000	„

Író, színes és levélpapírok.

0-as papir	945,000	iv
4-es „	160,000	„
5-ös „	20,000	„
8-as „	210,000	„
9-es „	5,000	„
10-es „	40,000	„
11-es „	40,000	„
12-es „	12,000	„
13-as „	32,000	„

Színes papir vegyes nagyságu és vastagságu . . . . .

Levélpapir	10,000	„
Gyászlevél	22,000	drb
Díósgyőri meritett papir	16,000	iv
Meritett papir	65,000	„
Utánzóit meritett	40,000	„
Különféle nagyságu levélboríték	150,000	drb

A fenti cikkek szállítására versenyezni szándékozók felhivatnak, hogy zárt borítékba helyezett ajánlataikat a kellőleg kitöltött rovatos kimutatás csatolása és névtelenül benyújtott mintagyűjteményük bemutatása mellett folyó évi október hó 27-dik napjának délutáni 5 óráig Debreczen sz. kir. város polgármesteri hivatalához annyival inkább igyekezzenek benyújtani, mivel a később érkezett, vagy távirati uton küldött ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlati végösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz, vagy óvadékképes értékpapir teendő le a város házipénztárába a pályázók által s az erről szóló elismervény az ajánlat mellé csatolandó.

A részletesebb zárt ajánlati feltételek és felvilágosítások naponként a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban megtekinthetők, illetve beszerezhetők.

Debreczen, 1900. október 1-ső napján.

A városi tanács.

8260. tkv.
1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírre tétetik, hogy debreczeni ref. egyház végrehajthatónak, Scheider István elleni végrehajtási ügyében, debreczeni kir. törvényszék a debreczeni kir. járásbírószág területén lévő, a debreczeni 1800. sz. tjkvben A. I. 1904. hrsz. alatt felvett 1220. sorszámú belsőségre 2720 korona megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1900. évi október hó 27-ik napjának d. n. 3 órája e kir. törvényszék árverési termébe kitézetett. Kikiáltási ár 2720 korona, azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban letenni, avagy az 1881. LX. t.-czikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrkapitányi hivatalánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi augusztus hó 1-én.

Deák,
kir. törvényszéki bírő.

ERZSÉBET SZŐLŐTELEP.**Szőlővessző eladás.**

A gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kitűnő minőségű fajtiszta szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500,000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi és kövidinka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagyburgundi, kövidinka, ezerjő és zöld szilváni őszi szállításra ezrenként 5 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passatutti őszi szállításra ezrenként 10 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmény.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában

Debreczen, Kossuth-utca 32.

Kwizda Ferencz Janos ex. és királyi osztrák-magyar, román kir. s belgár fejedelmi udv. szállító kórhelyi gyógyszerész Kornenburg, Bécs mellett.

8 arany-, 19 ezüst-érem, 36 dísz- és elismerő-okmány

Os. és kir. moszálz lovakkak.

1 üveg ára 2 korona 50 fillér.

Közel negyven év óta udvari istállóban, valamint nagyobb katonai és porcos istállóban használatban van erősített nagyobb erőmegfeszítések előtt után, továbbá fleamodások, randulások s inak megerősítését stb. képesíti a lovakat kiváló teljesítményekre az idomítását. Valódi csak fenti védjeggyel kapható az Osztrák-Magyar-monarchia minden gyógyszerárán és drogeriájában.

ECZETET MAGA KÉSZITENI

(igen nagy megtakarítás) minden háziasszony tud, ha a kedvelt „Vinacet” eczet-eszenciát használja.

Vinacet-eczet

1. finom ízű és jószagú,
2. legmagasabb konserváló erejű,
3. bakteriummentes,
4. megromolhatlan,
5. sokkal olcsóbb, mint a készen vásárolt eczet (1 liter eczet 10-15 fillérbe kerül).

A Vinacet be van vezetve számos előkelő háztartásba; róla elismerő vélemények szólnak. Vinacet csak olyan üvegekben kerül eladásra, mint a fenti ábrán látható.

Ára: ¼ literes üvegben 1 korona,
1 literes üvegben 3 korona.

Készletben esemege-üzletekben, gyarmatár-üzletekben és drogeriákban.

DEBRECZENBEN kapható: Csanak József és Tóth Kálmán kereskedésében.

Varga Pál czimbalomgyártónál a ki **czimbalmot** vesz

ingyen fog megtanulni czimbalmozni

a nála megjelent czimbalom iskolából, tanár avagy tanítás segélye nélkül a ki egy héten csak egy órát is áldozhat rá naponként és nem képes felfogni, annak köteles vagyok visszaadni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.

Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rókk Szilárd-utca 3. szám, a népszínház mellett.

Képes nagy árjegyzéket czimbalmokról ingyen küldök.

RONCEGNO

a legerősebb természetes arsen és vastartalmu

ÁSVÁNYVIZ

a leghirnevesebb orvosi tekintélyek által ajánlva

anémia, clorose, bőr, ideg- és női bajoknál, mocsárláz stb.

Az ivó-kúra egész éven át használtatik. Raktárak minden ásványvizkereskedésben és gyógyszerárán.

1.000.000 KORONA

ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeresemény legyszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
3 " "	30000
1 " "	25000
2 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben) utánvételezni kérem)
) postautalvánnyal küldöm.) A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: .....

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeresemény jut, tehát az oldaltálló nyereseményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereseménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereseményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160,000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I-ső osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt -- 75, vagyis 1.50 korona
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3. " "
egy fél (1/2) " 3. " " 6. " "
egy egész (1/1) " 6. " " 12. " "

utánvét mellett vagy az összeg előzetes be-
küldése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. október hó 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

bankház

Budapest, V., Váci-körut 4a.

Fiókbankházak: IV., Múzeum-körut 11.
VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereseményt fizetünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Csonka Dániel

önműködő

ablak görfüggöny felszerelő
DEBRECZEN, Kossuth-utca 25.

Tartóssáért kezeskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Célszerűsége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatatlan. A rudak önműködése által az odig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalu felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva.

A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös.

Az amerikai redőnyrud bármily ablaknál alkalmazható, a rud be- vagy kiakasztása felette egyszerű és egy peroznyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel

Csonka Dániel.

Nyilvános kijelentés.

Alulírott arczkép-műintézet, hogy megmenekedjen művészileg és jelesen iskolázott arczképfestői elboosításának kellemetlenségétől és hogy ezeket tovább foglalkoztatni tudja, rövid időre és csak visszavonásig elhatározta, hogy minden haszon és nyereség elérése nélkül szállit

csak 15 koronáért egy arczképet életnagyságban (mellkép)

gyönyörű elegáns barokk-kerettel, melynek legesekélyebbre becsült értéke is 60 korona

Akinek tehát szándéka van saját vagy neje, gyermekei, szülei, testvérei, elhalt rokonai vagy barátjai arczképet elkészíttetni, csak az illető fényképét (mindegy akárminő állásban van felvéve) kell beküldeni és 14 nap alatt megkapja az arczképet, melytől a legnagyobb mértékben el lesz ragadtatva és meglepetve.

Az arczképhez való láda saját árban számítatik fel. Megrendelések — melléklésével a fényképnek, mely az arczképpel együtt sértetlenül visszaküldetik, — utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése mellett fogadtatnak el.

A kitünő, művészi kivitelért és természetű hasonlatosságért kezeséget vállalunk.

Az elismerő és köszönő levelek számai nyilvános betekintésre kívánatra bárkinek bérmetve megküldetik.

— Arczkép-műintézet —

„KOSMOS“

Wlen, VI., Mariahilferstrasse 116. szám.

Női divatterem

áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy

női divattermemet,

folyó hó 10-étől

Eötvös-utca 13. szám alá

(saját ház)

helyeztem át,

Becses pártfogásukat továbbra is kérve

maradok tisztelettel

Balla Mihályné.

Kérem!

Kisértse meg Ön a kiválóságáról általánosan ismert

„Helm“-féle cacao

és

„Helm“-féle csokoládét,

Fabrieks-Merk.

melynek legtisztább és legolesőbb voltáért maga a hollandiai gyár kezeskedik.

Kapható minden jobb fűszer- és osemegkereskedésben.

Kizárólag hazai gyártmány.

A MAGYAR FÉM- ÉS LÁMPAÁRU-GYÁR

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECZEN Piacz-utca és Simonffy-utca sarok.
Gyár: BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Ajánlja gyártmányait:

Légszesz esillárok, asztali és függő lámpákat,

valamint

egyszerű lámpákat közönséges használatra.

BRONZE DISZTÁRGYAKAT,

állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb.

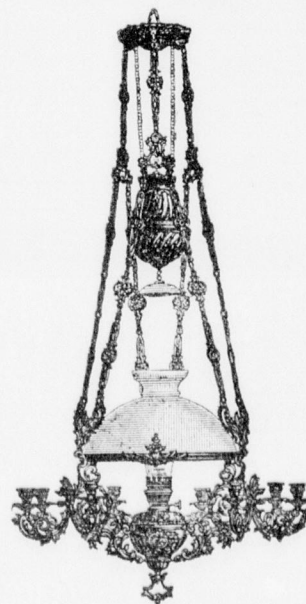
a legmérsékeltebb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható:

Valódi amerikai Petroleum „KIRÁLY-OLAJ“,

mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállittatik.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

Kizárólag hazai gyártmány.

X Pártoljuk a hazai ipart! X

Első debreczeni fésűgyár
Kandia-utca 15. szám.

Ajánlja a legjobb ökor- és bivaly-szaruból készített fésűiből dusan berendezett raktárát a n. ó. közönség szives megtekintésére.

Készít továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosab árak mellett.

Ismét eladóknak megfelelő engedmény!

Ugyanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségű szakember azonnal alkalmazást nyer.

X Elsőrendű hazai szakerőktől! X

Ökor- és bivaly-szarvak a legmagasabb nap-árban megvásároltának.

Olcsóbb és tartósabb az öntvényeknél.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

Apró hirdetések felvételek a kiadóhivatalban Kossuth-utca 13.

A rovatban az egyszeri beiktatás 10 óráig 40 fillér, minden további óráé 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden óráé 2 fillérrel több. Vidékről beküldhető az apró hirdetések postautalványjal; a postautalvány szerényére az apró hirdetés szövege is feljegyeshető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Lakás. Igen csinos, udvari, földszint 3 szoba, konyha és első emeleti 2 szoba, konyha azonnal kiadó. Hatvan-utca 13.	Nősülni óhajt képzett fiatal ember. Levelek hozomány megjelölésével szerkesztőségünkbe küldendők „Üzletember” czímen.	Eladó egy hosszú, fiókos íróasztal, iroda számára. Értekezhetni Kossuth-utca 13. szám alatt, a Csokonai-papirkereskedésben.	Pincze, mely üveges borok beraktározására igen alkalmas, Kossuth-utca 13. számú háznál kiadó. Értekezhetni ugyanott.
--	---	---	--

MOLL SEIDLITZ POR

Csek akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakaesabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbanalom, vértórtulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 Korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti fel és „A Moll” feliratu ónozzattal van zárva. A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közhvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismerteseb népszer. — Egy ónozett eredeti üveg ára: 1 Korona 50 fillér.

Moll-féle gyermekszappan
a legfinomabb, egészen új módszer alapján készült gyermek- és hölgyiszappan, a bőrnek rationális ápolására, gyermekek és felnőttek részére. Ára 1 drb. 40 fillér, öt drb. 1 Kor. 80 fillér. Minden egyes ilyen gyermekszappan a Moll-féle védjeggyel van ellátva.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS:
MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udvari szűhítő áttel.
BÉCS I., Tuchlauben 9. sz.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.
A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.
Főraktár Debreczenben:
Szent-Királyi Tivadar urnál.

Nagy belföldi élet-, kiházasítási és baleset biztosító társaság
Hajdumegye részére.

főügynökséget

szándékozik létesíteni Debreczen székhelylyel. Előkelő megjelenésű és agilis urak nem a szakmából valók is kéretnek hogy kimerítő ajánlataikat az eddigi tevékenységi kör megjelölése mellett „A munka jutalmaz 7992” jelige alatt

Haasenstein és Vogler
hirdetési irodájába,
Budapest, Dorottya-utca 9. intézendők.

RIZDORABADIE

IGEN URAIM! A RIZ ABADIE

VALOBAN A VILÁG LEGJOBB CIGARETTA PAPIROSA, MERT A MELLETT HOGY NITJÖNÖ IZE VAN TELJES SZARAZSAGANAL FOJVA NEM PORIKÖLÖDIK MEG S NEM IS DRÁGA!

KLYTHIA- a bőr ápolására

az arcszín finomítására és szépítésére. **RIZSPOR**

Legelőgásabb tollotte-, bái és salenpor, fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyészilög megvizsgálva és jonak találva

Dr. POHL J. J. cs. és kir. tanár által Bécsben.
Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Tauszig Gollieb
os. és kir. udvari tollotte-szappanok és illatszerek gyára Bécs.
Főraktár. Bécs, I., Wollzeile Nr. 3.
Kapható Debreczenben a legközebb illat-zer- és gyógyüzszerüzletokban és gyógyszerárakban.

1 doboz ára 2 Kor. 40 fillér.
Szétküldés utánvéttel vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Halmágyi Sámuel **legnagyobb** **női- és gyermek-felöltők áruháza.**

Megérkeztek!

az őszi és téli idényre feltűnő nagy választékban a legújabb

Kabátok,	Utazóbundák,	Kabát és	Collier, Boak,	Övök,
Gallérok,	Bakfischkabátok,	Costümök,	Selyem és flanel	Nyakkendők stb.
Paletok,	Leányköpeny,	Muff, Sapka,	Ingbluzok,	

feltűnő olcsó és szabott árakban lesznek eladva.

Nyomatott a „Csokonai”-nyomdában Debreczenben.